

Tarkennettu ohjeistus VKHS-tilanteiden seurantaan

Sopikaa, kuka vastaa seurannasta.

- Luokanopettaja, luokanvalvoja, vkhs-vastuuhenkilö tai joku muu tehtävään nimetty henkilö

Toimi näin:

- Seuraa tilannetta säännöllisesti ja jatka seuranta riittävän kauan.
 - Ensimmäisen kuukauden ajan viikoittain, seuraavan kuukauden ajan joka toinen viikko ja sen jälkeen tarpeen mukaan. Alakoulussa tilannetta voi havainnoida aluksi jopa päivittäin.
- Järjestä erilliset seurantatapaamiset kaikkien osapuolten kanssa. Järjestä yhteistapaaminen vain, jos kiusatuksi joutunut oppilas ja hänen huoltajansa sitä toivovat. Tee arvio aina tapauskohtaisesti osapuolten ikä ja kehitystaso huomioiden.
 - Selvitä kaikilta osapuolilta, onko kiusaaminen tai muu epäasiallinen käytös loppunut. Selvitä myös, onko selvittelytilanteessa tehty sopimus pitänyt.
 - Varmista kiusatuksi joutuneen kokemus turvallisuudesta koulussa ja koulumatkoilla.
- Kirjaa seurantatapaamisesta/-tapaamisista jokaiselle osapuolelle erillinen *Muistio kiusaamistilanteista - Kiusaamistilanteen seuranta* (voit hyödyntää samaa tekstiä ja muokata sitä).
 - Kirjaa lomakkeelle vain ko. tapaukseen liittyviä tietoja; ei terveystietoja tai muita arkaluontoisia asioita.
- Mikäli kiusaaminen ei ole jatkunut, jatka seuranta yllä kuvatun mukaisesti.
- Mikäli kiusaaminen on jatkunut, määrääkää asianmukaiset seuraamukset (PoL 35-36 §), kuten kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen.
- Jos teko täyttää jonkin rikoksen tunnusmerkit (esim. pahoinpitely tai seksuaalirikos), tee rikosilmoitus ja tee lastensuojeluilmoitus tai sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto yhdessä huoltajan kanssa.
 - Ensisijainen keino on sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto (SHL 35 §). Mikäli huoltaja ei suostu yhteydenottoon, tulee alaikäisestä tehdä lastensuojeluilmoitus (LSL 25 §). Ilmoituksen tekee se työntekijä, joka saa asiasta tiedon. Ilmoituksen tekemistä ei voi siirtää toiselle henkilölle. Huoltajalle ja oppilaalle on hyvä kertoa ilmoituksen tekemisestä, ellei se ole vastoin lapsen etua.
 - Ota arvioinnissa huomioon oppilaan ikä ja kehitystaso sekä teon olosuhteet, seuraukset, tahallisuus ja toistuvuus.
 - Jos kyseessä on vakava kiusaamis- tai väkivaltatilanne, tee lastensuojeluilmoitus tai sosiaaliahuoltolain mukainen yhteydenotto myös uhrista, jotta hän saa tarvitsemansa avun ja tuen.
 - Konsultoi tarvittaessa: Ankkuripoliisi, Perheiden, nuorten ja aikuisten ohjaus ja neuvonta tai Keski-Suomen sovittelutoimisto.
- Arvioi tapahtumien ja keskustelujen pohjalta kaikkien osapuolten sekä ryhmän tuen tarve. Sovi yksilöllisistä ja yhteisöllisistä tukitoimista yhdessä opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisten kanssa.
 - Tiedota huoltajia seurannasta ja pyydä tarvittaessa lupa monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen ja/tai yksilökohtaisen opiskeluhoitotuen tukeen, mikäli et ole sitä vielä tehnyt.
 - Jos jollekin osapuolelle todetaan tarve monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen, laaditaan opiskeluhoitotuen kertomus (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 19-20 §).
- Järjestä osapuolille yhteistapaamiseen tai erillistapaamiset.
 - Kutsu tapaamiseen oppilas, huoltajat, selvittelystä vastaavat henkilöt sekä tilannekohtaisesti harkiten muu monialainen verkosto kuten rehtori, kuraattori, kasvatusohjaaja, koulunuorisonohjaaja tai ankkuritiimin edustaja.
 - Sopikaa yhdessä yksilöllisistä pedagogisista tuen järjestelyistä koulupäivien aikana, esim. istumajärjestys, työskentely oppitunneilla, siirtymätilanteet, välitunnit ja ruokailu.
 - Ohjaa osapuolet tarvittaessa koulun ulkopuolisiin tukipalveluihin, kuten Ankkuritoiminta, Keski-Suomen sovittelutoimisto, MLL:n Selviytyjät-vertaisryhmä ja yksilöohjaus, Perheiden, nuorten ja aikuisten ohjaus ja neuvonta tai Perhekeskuksen tukipysäkki.
 - Kirjaa tapaamisen/tapaamisten pääkohdat ja sovitut asiat Wilmaan *Muistio kiusaamistilanteista - Kiusaamistilanteen seuranta*.
- Jos kiusaaminen jatkuu tukitoimista huolimatta ja kaikki muut kurinpitokeinot on kokeiltu ja todettu tehottomiksi, opetuksen järjestäjä voi viimesijaisena keinona käyttää perusopetuslain 6 § mukaista oikeutta määrätä kiusaamiseen syyllistyneelle oppilaalle toinen lähikoulu.